

Informatieblad

Annex II van de Europese Richtlijn Storten

nummer 1

Dit is een digitaal informatieblad met daarin de stand van zaken van de implementatie van de Annex II van de Europese Richtlijn Storten. Het is bedoeld om u op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen rond de implementatie van de Annex II.

Dit informatieblad zal niet op een vast tijdstip verschijnen, maar op momenten dat het zinvol lijkt meer informatie te verstrekken.

Mocht u dit informatieblad ook voor andere personen of instanties van belang achten, stuur hem dan vooral door!

Wilt u zich laten toevoegen aan of verwijderen van de mailinglist, heeft u suggesties, opmerkingen of wilt u een bijdrage leveren aan een volgend informatieblad, dan kunt u een e-mail sturen naar: Jose.vanBeeck@minvrom.nl.

In dit eerste digitale informatieblad:

1. De Annex II, waar hebben we het dan over?
2. Wat staat er in die Annex?
3. Wie heeft straks te maken met de Annex II?
4. En wat betekent dat vervolgens in de praktijk?
5. Wie is betrokken bij de implementatie van de Annex?
6. Planning Annex II
7. Relevante data

1. De Annex II, waar hebben we het dan over?

Op 16 juli 1999 is de Richtlijn storten van afvalstoffen (1999/31/EG van 26 april 1999) in werking getreden. Deze Europese richtlijn heeft tot doel de door stortplaatsen veroorzaakte milieubelasting voor heel Europa op een aanvaardbaar niveau te krijgen. De richtlijn geeft voorschriften voor vergunningen, inrichting, beheer, controle en sluiting van stortplaatsen en vermindering van het storten van biologisch afbreekbaar afval. Ook geeft de richtlijn een indeling in stortplaatsklassen en daaraan gekoppelde acceptatievoorwaarden.

Dit betekende een aantal wijzigingen voor de bestaande wet- en regelgeving. Zo werd ter implementatie van de Richtlijn in Nederland een aantal algemene maatregelen van bestuur en een ministeriële regeling

Belangrijke onderdelen van de Europese Richtlijn storten van afvalstoffen zijn:

- Verminderen van biologisch afbreekbaar afval dat naar stortplaatsen gaat;
- Niet meer aanvaarden van vloeibare afvalstoffen, ontplofbare, corrosieve, oxiderende of (licht) ontvlambare afvalstoffen, infectueus ziekenhuisafval, hele gebruikte banden (vanaf 2003) en versnipperde gebruikte banden (vanaf 2006), met uitzondering van fietsbanden en banden met een diameter van meer dan 1,40 m en alle andere soorten afvalstoffen die niet voldoen aan de in bijlage II van de Richtlijn omschreven aanvaardingscriteria.
- Onderscheid in 3 klassen van stortplaatsen, te weten: stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen, stortplaatsen voor ongevaarlijke afvalstoffen en stortplaatsen voor inerte afvalstoffen.

gewijzigd en werd een nieuwe ministeriële regeling (Stortplaatsen voor baggerspecie op land) opgesteld. Deze zijn gebundeld in "Regelgeving ter uitvoering van de EG-richtlijn storten van afvalstoffen", uitgegeven door het Ministerie van VROM in augustus 2001.

Voortvloeiend uit artikel 16 en bijlage II van deze Europese Richtlijn Storten is op 19 december 2002 de Beschikking 2003/33/EG vastgesteld. Deze beschikking wordt aangeduid als Annex II. Hierin worden criteria en procedures voor de aanvaarding van afvalstoffen beschreven. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen voor de implementatie van deze Annex II.

2. Wat staat er in die Annex?

De Annex II bestaat uit drie delen.

In het eerste deel van de Annex II wordt een procedure beschreven voor het bepalen van de aanvaardbaarheid van afvalstoffen op stortplaatsen. Deze procedure bestaat uit een basiskarakterisering, een controletest en verificatie ter plaatse. Tijdens de basiskarakterisering (ook wel omschrijving genoemd) vindt een volledige karakterisering van de afvalstof plaats, waarbij onder meer type, herkomst, samenstelling en uitloogbaarheid worden bepaald. Hiermee dient te worden aangetoond dat een afvalstof op een bepaalde stortplaatsklasse geaccepteerd mag worden. Als de afvalstof regelmatig vrijkomt en alle eigenschappen zijn bekend, kan worden volstaan met het uitvoeren van controletests en verificatie ter plaatse.

In het tweede deel van de Annex II worden de aanvaardingscriteria voor elk type stortplaats voorgeschreven. Afvalstoffen mogen alleen op een stortplaats worden aanvaard als zij voldoen aan de criteria behorend bij de desbetreffende stortplaatsklasse. Een belangrijk onderdeel hiervan betreft de uitloging van de afvalstoffen. Hierbij worden criteria gesteld voor 4 verschillende type stortplaatsen:

- Stortplaatsen voor inerte afvalstoffen;
- Stortplaatsen voor ongevaarlijke afvalstoffen;
- Stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen;
- Ondergrondse opslagplaatsen (deze klasse is niet in de Europese Richtlijn Storten, maar wel in de Annex II opgenomen).

De afvalstoffen worden getoetst aan de verschillende grenswaarden voor uitloging, behorende bij de verschillende typen stortplaats.

Om de aanvaardbaarheid van afvalstoffen op stortplaatsen te bepalen, worden in deel drie van de Annex II bemonsterings- en testmethoden beschreven die gebruikt moeten worden. Voor een afvalstroom dienen dezelfde methoden te worden gebruikt voor basiskarakterisering en controletests.

Bijlage A bij de Annex II beschrijft de voor ondergrondse opslagplaatsen uit te voeren veiligheidsbeoordeling. Bijlage B geeft een overzicht van de binnen de richtlijn beschikbare mogelijkheden voor storten en voorbeelden voor een mogelijke indeling van stortplaatsen voor ongevaarlijke afvalstoffen in subcategorieën.

3. Wie heeft straks te maken met de Annex II?

Na implementatie zullen zowel ontdoeners als de stortplaatsbeheerders de methodiek van de Annex II moeten volgen. Dit zal een andere werkwijze betekenen. Daarnaast heeft de werkwijze van de Annex II ook gevolgen voor vergunningverlening en handhaving. In een volgende nummer zal uitgebreider worden ingegaan op de gevolgen voor vergunningverlening, handhaving en het overgangsrecht.

4. En wat betekent dat vervolgens in de praktijk?

Implementatie van de Annex II betekent dat er in de praktijk het een en ander gaat veranderen voor de acceptatie van afvalstoffen op stortplaatsen.

Voor ontdoeners betekent dit het volgende:

Voordat een afvalstof kan worden aangeboden aan een stortplaats, moeten eerst allerlei gegevens van de afvalstof bekend zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de ontdoener dat de benodigde informatie correct en volledig is. De gegevens die volgens de Annex II moeten worden aangeleverd, bestaan voor een deel uit beschrijvingen van bijvoorbeeld het proces waarbij de afvalstof ontstaat, de afvalstofcode, etc. en vaak ook uit resultaten van laboratoriumproeven waardoor gegevens over de samenstelling en het uitloggedrag bekend zijn.

Voor sommige afvalstoffen hoeven geen laboratoriumtests te worden uitgevoerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor inerte afvalstoffen, zoals geselecteerd bouw- en sloopafval. In de Annex II is een lijst van afvalstoffen opgenomen die zonder tests aanvaardbaar zijn. Verder zijn tests niet nodig voor afvalstoffen waarvan alle gegevens al bekend en naar behoren gemotiveerd zijn en bij bepaalde typen afvalstoffen waarvoor tests niet uitvoerbaar zijn of passende testprocedures en aanvaardingscriteria ontbreken.

Wanneer een afvalstof vaker wordt aangeboden aan een stortplaats, de Annex II noemt dit dan een regelmatige afvalstof, moet voor de eerste b^1 partijen een volledige basiskarakterisering (omschrijving) worden uitgevoerd. Van de resultaten van deze b karakterisering worden met een statistisch onderbouwd toetsingssysteem de zogenoemde kritische parameters bepaald en de frequentie van toetsen voor de volgende partijen.

Wanneer de afvalstof volledig gekarakteriseerd is en de spreiding van de verschillende (uitlogende) componenten bekend is, valt het toetsen van de afvalstoffen onder de verantwoordelijkheid van de stortplaatsbeheerder. Wel blijft de ontdoener verplicht de stortplaatsbeheerder te informeren over veranderingen in het proces (bijvoorbeeld veranderingen in het uitgangsmateriaal).

En voor stortplaatsbeheerders:

De afvalstoffen die worden aangeboden, zijn volledig gekarakteriseerd en beschreven. De stortplaatsbeheerder heeft nu de verantwoordelijkheid voor de vervolgtesten van regelmatige afvalstoffen, namelijk voor het uitvoeren van de controletest en de verificatie ter plaatse.

De stortplaatsbeheerder bemonstert de afvalstof. Het uiteindelijke monster bestaat uit x^1 grepen, die worden genomen uit y^1 ton afval. In de praktijk houdt dat in dat uit het afval van een bepaald aantal vrachtwagens die de betreffende afvalstroom naar de stortplaats brengt, bijvoorbeeld 2 grepen per vrachtwagen moeten worden genomen. Op deze manier ontstaat een representatief monster van de totale stroom afval die naar de stortplaats wordt gebracht.

De frequentie waarmee de kritische parameters van een afvalstof geanalyseerd moeten worden, is tijdens de basiskarakterisering bepaald. Mocht uit de opnieuw bemonsterde en geanalyseerde waarde blijken dat de afvalstof van samenstelling of uitloggedrag is gewijzigd, dan kan dat gevolgen hebben voor de toetsfrequentie. Deze wordt dan naar boven of beneden bijgesteld. In het ergste geval mag het afval niet meer geaccepteerd worden op de betreffende stortplaats. Dit betekent dat door de ontdoener naar een andere oplossing moet worden gezocht, bijvoorbeeld een verdere behandeling. De stortplaatsbeheerder dient ten minste een keer per jaar een

¹ Dit aantal moet nog definitief worden vastgesteld. TNO heeft een toetsingssysteem ontwikkeld waarbij een voorstel wordt gedaan voor verschillende variabelen, bijvoorbeeld het aantal keer dat een basiskarakterisering moet worden uitgevoerd, de schaalgrootte, het aantal grepen, de greepgrootte, enz. Hierbij is gezocht naar een verantwoorde balans tussen milieurisico en kosten.

controletest uit te voeren. Uiteraard is de stortplaatsbeheerder vrij om vaker te toetsen dan volgens de toetsingssysteematiek noodzakelijk is.

Naast het bemonsteren voor een controletest, is de stortplaatsbeheerder verplicht om bij elke partij een verificatie ter plaatse uit te voeren. Dit bestaat uit een visuele inspectie en uit een controle van de vereiste documentatie. Het afval dat wordt aangeboden, mag alleen worden aanvaard als het hetzelfde afval is als het afval dat een basiskarakterisering of een controletest heeft ondergaan.

De bemonsterings- en testmethoden die tijdens de basiskarakterisering en controletest worden gevolgd, zijn in het derde deel van de Annex II beschreven. Deze methoden dienen te worden gebruikt. Hiervoor dient een kwaliteitsborging plaats te vinden. Momenteel is nog niet uitgekristalliseerd of dit in de vorm van een beoordelingsrichtlijn kan worden vastgelegd of via een ministeriële regeling.

5. Wie is betrokken bij de implementatie van de Annex?

De implementatie van de Annex II valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van VROM. Binnen het ministerie is de afdeling Algemeen Afvalstoffenbeleid (AAB) van de directie Stoffen, Afvalstoffen, Straling (SAS) de trekker. Om de implementatie zo goed mogelijk te laten verlopen, is er een begeleidingscommissie in het leven geroepen. Deze begeleidingscommissie brengt advies uit aan het Ministerie van VROM, fungeert als klankbord, begeleidt de onderzoeken van externe bureaus en speelt relevante informatie en ontwikkelingen door aan hun achterban.

Leden van de begeleidingscommissie zijn:

Namens Vereniging Afvalbedrijven: mevr. Kok

Namens stortplaatsbeheerders: dhr. Aarnink (A&G), dhr. Feenstra (Afvalzorg), mevr. Witbreuk (Twence), dhr. Smits (Essent), mevr. Aspeslagh (Delta), dhr. Arends (ARN), dhr. Schets (SITA)

Namens ontdoeners: dhr. Duivesteijn (Exxon)

Namens provinciale overheid: dhr. Heijnsman (DCMR), dhr. Foppen (provincie Zuid-Holland), dhr. Ditters (provincie Noord-Brabant)

Namens Ministerie van VROM: dhr. Eikelboom, dhr. Arbouw, mevr. Achterberg, mevr. Van Beeck

6. *Planning Annex II*

Op dit moment worden de wijzigingen van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (Bssa) en van de Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen opgesteld. Daarnaast is de door TNO voorgestelde systematiek voor het toetsen van afvalstoffen getest aan de praktijksituatie. De resultaten zullen op 21 juni worden gepresenteerd aan de begeleidingscommissie. Verder is het traject rond kwaliteitsborging opgestart en zal op korte termijn ook gestart worden met de voorbereidingen voor een informatiebijeenkomst. Naar verwachting zal deze eind juni plaatsvinden. De AMvB zal in het derde kwartaal van 2006 in procedure gaan. De Annex II kan dan in de tweede helft van 2007 definitief geïmplementeerd worden.

7. *Relevante data*

Datum	tijd	onderwerp	locatie
21 juni 2006	10.00 uur	Begeleidingscommissie Annex II	Ministerie van VROM, Den Haag
29 juni 2006?	9.30 uur?	Informatiebijeenkomst	Nog niet bekend
4 juli 2006	10.00 uur	Begeleidingscommissie Annex II	Ministerie van VROM, Den Haag